

Danske skoleelever lærer om madens vej fra jord til bord

Økologisk Landsforening har udviklet projektet *Økologi i skolen* for at oplyse børn og unge i grundskolen om økologi, landbrug og fødevarer. Det skal blandt andet ske gennem ekskursioner til økologiske landbrug, hvor de unge kommer i kontakt med naturen og dyrene på gården.

Børn og unges kendskab til fødevarernes vej fra jord til bord er gennem de seneste 10 år aftaget, og det er kun de færreste, der har sat deres fødder på en bondegård. Det vil Økologisk Landsforening gerne lave om på med undervisningskonceptet *Økologi i skolen*, der skal få eleverne ud af klasselokalerne og på besøg på bondegårdene. Projektet har nu 35 økologiske landbrug tilknyttet, og over 2.000 elever rundt om i landet har deltaget og været på gårdbesøg.

Læring gennem deltagelse

Siden 2007 har Økologisk Landsforening, med tilskud fra Fødevareministeriet og FDB, tilbudt undervisningsmateriale og -koncept til børn og unge fra grundskolen. Tilbuddet gælder både elever fra indskoling, mellemtrin og overbygning. Projektleder fra Økologisk Landsforening Dorte Ruge forklarer, at børn og unge gennem aktiv deltagelse og direkte møde med det økologiske landbrug skal opnå viden og handlekompetencer i forhold til økologi, valg af fødevarer, sundhed og bæredygtig udvikling.

”De skal kunne træffe nogle ansvarlige valg, når de er ude og handle, men de skal jo også på et tidspunkt stemme i forhold til den gældende miljø- og landbrugspolitik, der er i Danmark. I sidste ende er det op til den enkelte at beslutte sig for, hvor man vil sætte sit kryds, og hvad for nogle varer, man vil købe. Vi gør, hvad vi kan for at kvalificere den beslutning,” uddyber Dorte Ruge.

Økologi i skolen arbejder ud fra et tværfagligt ”hands-on” princip, hvor det er vigtigt at koble undervisningstimerne i natur-teknik, hjemmekundskab, biologi, fysisk-kemi og sundhed sammen med det praktiske ude på bondegården. Dermed oplever eleverne et anderledes og mere praktisk læringsrum, hvor der er fokus på undervisning både før, under og efter ekskursionen. Det primære sigte er dog elevernes oplevede erfaringer, der tillægges afgørende værdi i forhold til om eleverne opnår et fagligt

Gode råd

• • •

- 1) Arbejd tværfagligt med økologi og inddrag det for eksempel i natur-teknik, hjemmekundskab, biologi, fysisk-kemi.
- 2) Ekskursionen er et godt mål for eleverne at arbejde hen imod, det motiverer dem.
- 3) Brug undervisningsmaterialet fra klasselokalet ude på gården og bring det i spil i en konkret situation.

udbytte af undervisningen. Den anderledes undervisningsform er også noget eleverne tager til sig og er positive over for. En elev fra 7. klasse på Langsøskolen ved Silkeborg fortæller:

”Det er jo nogle billeder, man ikke er vant til, så det er lidt sådan syret synes jeg, men jeg kan godt lide det, fordi man er i nogle omgivelser, man ikke er vant til.”

Engagement og ejerskab

Rasmus Frederiksen, der har undervist eleverne i økologi, sundhed og traditionelt landbrug inden ekskursionerne oplevede også, at eleverne opnåede et stort fagligt udbytte af turene til de økologiske landbrug. Han forklarer, hvordan eleverne får ejerskab og motiveres til at ændre på deres madvaner og prøve noget nyt:

”Når jeg bliver større og selv skal købe min mad, så vil jeg gerne købe økologisk, fordi jeg ved, hvordan dyrene er blevet behandlet på et ikke økologisk landbrug. Jeg har spurgt derhjemme, om vi ikke kan købe lidt mere økologisk,” fortæller en elev fra 6. klasse på Strandgårdsskolen i Ishøj.

Det har især været en succes med de skoleklasser, hvor det har været muligt at besøge gården flere gange i løbet af en vækst-

sæson. Her har eleverne kunnet følge og deltage i dyrkningen af planterne og pasningen af gårdens dyr. Det har styrket deres indsigt i landmandens arbejde, og hvad det vil sige at drive et økologisk landbrug. Eleverne fået et mere præcist billede af madvarenes vej fra jord til bord, og de har fået en forståelse af, hvad økologi er.

Det har styrket deres indsigt i landmandens arbejde, og hvad det vil sige at drive et økologisk landbrug. Eleverne fået et mere præcist billede af madvarenes vej fra jord til bord, og de har fået en forståelse af, hvad økologi er.

Fakta om projekt 'Økologi i skolen'

Undervisningsmaterialet til før-under-efter ekskursionen er gratis og kan hentes på økologi i skolen 's hjemmeside. Som et nyt initiativ har man fra 2012 indlagt opgaver ude på gårdene, hvor eleverne via egne Smartphones og QR koder skal svare på spørgsmål, imens de udfører feltarbejde på gården. På den måde har det været muligt at inddrage faget IT & Medier. Herudover tilbyder Økologi i skolen også lærervejledning til de undervisere, der kunne have brug for det.

Du kan finde Økologiske Skolegårde på <http://www.okologiiskolen.dk>.

Ikke kun for børn

Det er dog ikke uden udfordringer, at *Økologi i skolen* er skudt i gang. For det er ikke kun eleverne, der aldrig har været på en bondegård. Ofte har underviserne også kun sparsomt kendskab til økologisk landbrug, og kun få af dem har fysisk været på en bondegård. *Økologi i skolen* kræver derfor, at lærerne er ekstra forberedte og har erhvervet sig viden om emnet, allerede inden undervisningen går i gang. På den måde har *Økologi i skolen* også udfordret lærerne og tilført dem ny viden og kompetencer.

Projektet har vist sig at være et godt udgangspunkt for en aktiv og tværfaglig læringsproces, hvor elever i grundskolen opnår viden og kompetencer til selv at kunne tage stilling og træffe ansvarlig og bæredygtige valg i fremtiden. Selvom projektet sluttede i udgangen af 2010 har Økologisk Landsforening valgt at arbejde videre med aktiv deltagende undervisning med den økologiske gård som læringsrum. Det gør de i samarbejde med Fonden for Økologisk Landbrug og Friluftsrådet.